

NEHMAIA

Oaralap en Pwuhk wet

Pwuken Nehmaia, kak pwalpeseng wiahda pali pahieu: 1) Duwen Nehmaia eh sapahldohng Serusalem, nanmwarki lapalap en Persia me ketin kadarala pwe en kaunda wehin Suda. 2) Kokouda sapahl en kelen Serusalem. 3) Duwen Esra eh wadekada Kosonned en Koht oh duwen sakarkidahn dipen aramas akan. 4) Pil ekei wiewiahn Nehmaia ni eh wia kepinahn Suda.

Irair kesempwal en nan pwuhk wet iei: duwen en Nehmaia eh kin koapworopworki Koht oh duwen eh kin kalap kasakasohng.

Audepe ni Oaralap

Nehmaia sapahllahng Serusalem 1.1—2.20

Onohnda sapahl en kelen Serusalem kan 3.1—7.73

Kosonnedo wadawada, oh onohnda sapahl en inowo 8.1—10.39

Pil ekei wiewiahn Nehmaia 11.1—13.31

¹ Iet koasoiepen Nehmaia, nein Akalaia.

En Nehmaia eh Pwunodki Serusalem

Ni sounpwong Kislep ni karieisek en sounpar me Ardaserksihs^a wiewiahki nanmwarki lapalap en Persia, ngehi, Nehmaia, mihmi nan Susa, poahsoan kaunen kahnimwo. ² Eri, Ananai, emen riei ko, ahpw lel wasao, iangahki ekei aramas

^a **1:1:** ARDARSERKSIHS: Ardaserkihs Keieu wiewiahki nanmwarki lapalap en Persia sang pahr 465 lel 424 mwohn Kraiss. Karieisek en sounpar, iei pahr 446 mwohn Kraiss.

sang Suda. Ngehi eri idekda reh rail duwen iren mehn Suhs ako me sapahllahngehr uhdakarail oh duwen iren Serusalem. ³ Irail eri ndahng ie, me irail ko me luhwehdi rehn me sapahllahngehr uhdakarail, re kin patopato nan apwal laud, oh mehn liki kan me kapilirailpene, re kin mwamwahlikin irail. Re pil koasoi aiong ie me dene kelen Serusalem mihmihte nanpwel, oh ewen kehl kan en kahnimwo saikinte onohn-sapahl da sang ni ahnsou me re ohkihla kisiniei. ⁴ Eri, ni ei rong koasoi pwukat, I mwohndihte sengiseng.

I ahpw wie sengiseng erein rahn ekei oh sohte tungoale mehkot. I ahpw kin kapakapohng Koht, patopato hwan, ⁵ “Maing KAUN, Koht en Nanleng! Komwi me lapalahpie oh lammwin kowahlahpie. Komwi me loalopwoat mehlel oh kin ketin dadaurete sapwellimomwi inou ong irail kan me kin poakohng komwi oh kin kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan. ⁶ Komwi ketin mahsanih ie Maing KAUN, oh ketin karonge ei pekipek ni ei kin patohwan pekipeki ni rahn oh nipwong pwe komwi en kupwure sapwellimomwi ladu kan, iei mehn Israel kan. Ei, kiht, sapwellimomwi aramas akan en Israel, se patohwan kahngiangihkinkomwihda dipat akan. Semei mehn mahs ako oh pil ngehi se patohwan dipadahr. ⁷ Se patohwan kahngiangihkomwihda oh sohte kapwaiada omwi mahsen kan. Se patohwan kauwehla sapwellimomwi kosonned kan me komw ketin mahsanihong sapwellimomwi ladu Moses, pwe en patohwanohng kiht. ⁸ Komw ketin

tamanda sapwellimomwi mahsen ong Moses, me mahsanih, ‘Ma kumwail mehn Israel kan sohte pahn dadaur loalopwoat ong ie, I pahn kamwarangkumwailpeseng nanpwungen wehi teikan. ⁹ A ma kumwail pahn kin wekiong ie oh kapwaiada me I kin koasoanediong kumwail, I pahn kasapahlkumwaildohng wasa me I piladahr pwe kumwail en kin wia kaudok ong ie, mehnda ma kumwail mihmi ni imwin sampah.’

¹⁰ “Maing Kaun, sapwellimomwi ladu kei kiht, uhdahn sapwellimomwi. Komwi me ketin kapitkinkitala sapwellimomwi manaman en roson lapalahpie. ¹¹ Komw ketin karonge ei pekipek oh pil pekipek en sapwellimomwi ladu kan koaros me kin wauneki komwi. Komw ketin kupwure ie rahnwet, pwe I en kak diar kalahngan rehn nanmwarkio.”

Ni ahnsowo ngehi me kin apwahpwalih konot wain ong nanmwarki lapalapo.

2

Nehmaia Patohla Serusalem

¹ Rahn ehu, mwurin sounpwong pahieu, I ahpw patohwanlahng Nanmwarki Lapalap Ardaserk-sihs wain nindokon eh wie konokonot. Sang mahs kohdo, e sohte kin mahsanih mwomwen ei pah-tou, ² e ahpw ketin keinemwe rehi, mahsanih, “Dahme ke mwomwen pahtouki? Ke soumwahu de ke nsensuwedki mehkot?”

Ngehi eri masepwehngkihda peidek wet, ³ I ahpw patohwan sapeng, “Wasa Lapalap en rosoroson kohkohlahte! Ia duwen ei sohte pahn

mwomwen pahtouki kahnimwo, wasa me ei pahpa kahlap ako seridi ie, eh rengkpesengehr oh mwomwlahr, oh ewen kehl kan ohkilahr kisiniei?”

⁴ Nanmwarkio ahpw uhd keinemwe, “Eri, dahme ke men wia?”

Ngehi eri ngidingidki ei kapakapohng Koht en Nanleng, ⁵ I ahpw patohwanohng nanmwarkio, “Ma komw kupwurperenkin ie oh kupwure ei pekipek, a komw ketin mweidala pwe I en patolahng mahs nan wehin Suda, nan kahnimw me ei pahpa kahlap ako seridier ie, pwe I en kak onehda sapahl kahnimwo.”

⁶ Nanmwarki lapalapo, oh sapwellime likend me iang ket limwah, ahpw keinemwe rehi ia erein ei pahn seiloakla oh iaht me I pahn pwurodo. Ngehi eri patohwanohng ira erein ei pahn seiloak oh iaht I pahn pwurodo. Nanmwarkio eri ketin kupwurehla ei pekipeko.

⁷ Ngehi eri patohwan peki rehn nanmwarkio en ketin kupwurehkin ie kisinlikou kei ong kepinahn Pwallap en Palikapi-en-Iupreitis ^b pwe re en mweidothng ie I en saledek wia ei seiloaklahng wehin Suda. ⁸ I pil peki kisinlikoun kamanaman ong Asap, silepen nin limen nanmwarki pelien wel, pwe en kamangaiong ie tuhke, mehn wiahda wenihmwun Tehnpas Sarawio, kelen kahnimwo, oh ihmw me I pahn kousoan loale. Eri, nan-

---

2:3: 2 Nan. 25.8-10; 2 Kron. 36.19; Ser. 52.12-14. **b 2:7:** PWallap en Palikapi-en-Iupreitis: Met iei pwallap en wehin Persia. Wehin Suda wia kisehn pwallap wet me mi palikapien Pillap Iupreitis.

mwarkio ahpw ketikihong ie mehkoaros me I patohwan peki, pwehki Koht eh ketin ieiang ie.

⁹ Nanmwarkio eri ketin kadarala lapalap en sounpei kei, oh pwihnen dak oahs kei, pwe re en iang ie kohla ni Palikapi-en-Iupreitis. I ahpw patohwanohng kepinahn wasa ko kisinlikoun kamanaman sang rehn nanmwarkio. ¹⁰ Eri, Sanpalad, mehn kahnimw Ped Oron, oh Dopaia, lapalap en kisehn wehin Ammon men, ira ahpw rongada me aramas emen kodohn doadoahkohng ni kamwahupen mehn Israel kan. Ira eri nsen-suwedkihla kowahlap.

¹¹ Ngehi eri lel Serusalem oh mihmihki wasao erein rahn siluh, ¹² sohte mweseiseikihong aramas emen dahme Koht ketin koasoanehdi nan kapehdi I en wia Serusalem. Nin lukepen pwong, ngehi eri pwourda oh mwesel, iangahki ekei iengei ko. Mahn tehmen me iang kiht, iei dakepei ahs emen. ¹³ Eri, nipwong me I mwesel kolahng ni ewen kehl me adaneki Ewen Kelen Wahu ni palikapi, oh I ahpw kohla palieir keid mwohn Pwarer en Drakon, kolahng ni ewen kehl me adaneki Ewen Kelen Kihd. Ni ei kohkohla I ahpw kin kilikilang kelen kahnimwo me rengkpesengehr oh wenihmwun kehl kan me ohkilahr kisiniei. ¹⁴ Mwuhr, I ahpw pirekekla paliepeng oh keidlahng ni ewen kehl me adaneki Ewen Kelen Pwarer oh ong ni leh me adaneki Lehn Nanmwarki. Dakepei ahso sohla kak diar ele nan koasoakoasoak en takai kan me rengkpeseng. ¹⁵ Ihme I kohkihdihla nan Wahun Kidron oh tangatang kohla, kilikilang kehlo. Ngehi eri pwurodo wasa me I keiddihdo ieo, oh pwurala nan kahnimwo

keid nan Ewen Kelen Wahu.

¹⁶ Lapalap akan en wasao sohte ese ia wasa I kohla ie de dahme I wiewia. Lel met I saikinte ndaiong mehn Suhs emen mehkot—de samworo kan, kaun akan, lapalap akan, de mehmen me pahn iang doadoahko. ¹⁷ A met I ndaiong irail, “Kumwail kilang uwen apwal me kitail mihmi loale, pwehki Serusalem eh mwomwlahr oh ewen kehl kan eh ohlahr. Kitail onehda sapahl kelen kahnimw wet oh kaimwisekala atail paisuwed.” ¹⁸ I ahpw pil ndaiong irail duwen Koht eh ketin ieiang ie oh ketin seweseiehda, oh dahme nanmwarki lapalapo mahsanihong ie.

Irail eri sapengkin ie, “Nna, kitail tepida wia doadoahk en onohnsapahlo.” Irail eri kaunopada pwe re en tapihada doadoahko.

¹⁹ Ahpw ni Sanpalad, Dopaia, oh mehn Arepia men ede Kesem, arail rongada dahme se wiewiao, re kouruhrkin kiht oh kapailokei kiht. Re nda, “Dahme kumwail wiewia? Kumwail men uhwong nanmwarki lapalapo?”

²⁰ Ngehi eri sapeng irail, patohwan, “Koht en Nanleng pahn ketin kupwurei kiht. Kiht me sapwellime ladu, oh se pahn tapihadahr doadoahk en onohnsapahlet. A kumwail, sohte amwail mehkot nan Serusalem. Sohte pwaisamwail wasaht, oh sohte mehkot kumwail kak kosehong kumwail.”

3

Onohnda Sapahl en Kelen Serusalem

¹ Iet duwen kelen kahnimwo eh onohnda sapahl. ^C Samworo Lapalap Eliasip oh ienge samworo ko onehda sapahl Ewen Kelen Sihpw, kasarawihala, oh patohwanohng wenihmw kan ie. Re kasarawihala kehlo lellahng Wasahn Iroir en Epwikio oh Wasahn Iroir en Ananel.

² Ohl akan en Seriko peusehla.

Sakur nein Imri me uhd peusehlahsang.

³ Peneineien Assena kauwada Ewen Kelen Mwahmw. Re kidahng doakoaloal kan oh wenihmw kan, oh patohwanohng loak kan oh metehn katengehdi wenihmw.

⁴ Meremod, nein Uraia me eh pahpa kahlap Akkos, me peusehla.

Mesullam, nein Perekaia me eh pahpa kahlap Mesesapel, me peusehlahsang.

Sadok nein Paana pil peusehlahsang.

⁵ Ohl akan en Tekoa kauwada peuspeo, ahpw kaun akan en kahnimwo sohte men iang wisik takai ong ni doadoahk me kileldiong irail sang irail kan me kakaun doadoahko.

⁶ Soiada nein Pasea oh Mesullam nein Pesodeia onehda sapahl Ewen Kelen Sesana. Re kihong tuhke kan oh wenihmw kan, oh kihong loak oh metehn katengehdi wenihmw.

⁷ Melataia mehn Kipeon, Sadon mehn Meronod, oh ohl akan en Kipeon oh Mispa me peusehla lellahng wasa me kepinahn Palikapi-en-Iupreitis kin koukousoan ie.

C 3:1: KELEN KAHNIMWO EH ONOHNDA SAPAHL: Nin duwen me sansalehr pah, onohnsapahl en kelen kahnimwo tepida ni werengen paliepeng kolahng palikapi ahpw pepeusla lao kapilpene kahnimwo. Eden wasa tohto me sansalehr ahpw sohte me wehwehki wasa pwukat.

8 Ussiel nein Araia, sounsuk kohl men, me peusehlahsang.

Ananaia, sounwia lehn wai men, me kauwada peuspeo lellahng ni kehl me adaneki Tehlap.

9 Repaia nein Hur, kaunen apali wehin Serusalem, me peusehlahsang.

10 Sedaia nein Arumap pil peusehlahsang, wasao karanih imweo.

Addus nein Asapneia peusehlahsang.

11 Malkaisa nein Arim oh Assup nein Pahad Mohap peusehla oh pil kauwada Wasahn Iroir en Uhmw kan.

12 Sallum nein Alloes, kaunen apalien wehin Serusalem, me peusehla. (Nah serepein ko iang sewese doadoahko.)

13 Anun oh tohn kahnimw Sanoa onehda sapahl Ewen Kelen Wahu. Re kihong wenihmw kan, kihong loak oh metehn katengehdi wenihmw, oh onehda kehlo ni piht kid limepwiki lellahng ni Ewen Kelen Kihd.

14 Malkaisa nein Rekap, kaunen kahnimw Ped Akkerem, me onehda sapahl Ewen Kelen Kihd. E kihong wenihmw kan, oh kihong loak oh metehn katengehdi wenihmw.

15 Sallum nein Kolose, kaunen wehin Mispa, onehda sapahl Poahsoan en Ewen Kehlo. E didihada ewen kehlo, kihong wenihmw, oh kihong katengpe oh mete. Ni Pwarer en Sela e kauwada kehlo peian sapwellimen nanmwarki mwetuwelo, lellahng ni kehndake en doudihsang ni Kahnimw en Depit.

16 Nehmaia nein Aspuk, kaunen apalien kahnimw Pedsur, me peusehla lellahng ni sousoun Depit, ni pwarero, oh ni imwen sounpei kan.

Mehn Lipai kan Me Wia Kehlo

17 Mehn Lipai pwukat me peusehla onohnsapahl en kehlo:

Rehum nein Pani me kauwada peuspen kehlo;
Asapaia, kaunen apalien kahnimw Keila, peusehla pwehki eh wia wiliepen eh kahnimw;

18 Pappai nein Enadad, kaunen apalien kahnimw Keila teio, me peusehlahsang;

19 Eser nein Sesua, kaunen Mispa, peusehla mwohn imwen nahk dipwisoun mahwen kan, lellahng wasa me kehlo wet ie;

20 Paruk nein Sappai peusehlahsang, lellahng ni wenihmw en imwen Samworo Lapalap Eliasip;

21 Meremod, nein Uraia me eh pahpa kahlap Akkos, peusehlahsang, kodalahng ni imwin imwen Eliasip.

Samworo kan Me Wia Kehlo

22 Samworo pwukat me peusehla onohnsapahl en kehlo:

Samworo kan sang wasa kan me kapilpene Serusalem me peusehlahsang;

23 Pensamin oh Assup me uhd peusehla wasa me mihte mwohn imwara ko;

Asaraia, nein Maaseaia me eh pahpa kahlap Ananaia, peusehla wasa me mihte mwohn imweo;

24 Pinnui nein Enadad me uhd peusehlahsang ni imwen Asaraia kolahng ni keimw en kehlo;

25-26 Palal nein Usai me peusehla, tepida ni keimw en kehlo oh ni wasahn iroir en palipowehn tehnpesen nanmwarki limwahn imwen sounsilasil;

Pedaia nein Paros me peusehlahsang, kolahng ni imwin palimese limwahn Ewen Kelen Pihl oh wasahn iroir en silepen Tehnpas Sarawio. (Wasaht mi limwahn wasa kis nan kahnimwo me adaneki Opel, wasa me tohndoadoahk en Tehnpas Sarawio kin kousoan ie.

Tohndoadoahk Teikan

27 Ohl akan en Tekoa kauwada peuspeo, iei arail keriaun mwekid, sang wasa kis sallahng wasahn iroir laudo mehn sile Tehnpas Sarawio lellahng ni kehlo limwahn Opel.

28 Pwihn en samworo ehu me uhd peusehla, kolahng ni paliepeng sang ni Ewen Kelen Oahs, emenemente pein kauwada kehlo mwohn imwe.

29 Sadok nein Immer me uhd peusehla wasa me mihte mwohn imweo.

Semaia nein Sekanaia, sounsilepen Ewen Kelen Palimese, me uhd peusehla.

30 Ananaia nein Selemaia oh Anun, kawenemen en nein Salap pwutak, me peusehlahsang, arail keriaun mwekid.

Mesullam nein Perekaia me uhd peusehla wasa me mihte mwohn imweo.

31 Malkaisa, sounwia kohl men, me uhd peusehlahsang, lellahng ni ihmw me tohndoadoahk kan en Tehnpas Sarawio oh sounnetinet kan kin doadoahngki, me mihte ni Ewen Kelen Mipkad kolahng ni Tehnpas

Sarawio, limwahn pere me mi pohn paliepeng en palimesehn keimw en kehlo.

³² Sounwia kohl kan oh sounnetinet kan me kaimwisekla peuspen kehlo, sang ni pere pohn keimwo lellahng Ewen Kelen Sihpw.

4

Irail kan me Uhwong en Nehmaia Doadoahko

¹ Eri, ni ahnsou me Sanpalad rongada me kiht mehn Suhs wie onohnsapahlih kelen kahnimwo, e lingeringerda kowahlap oh tapihada kepitkin kiht. ² E ahpw ketihtihki mwohn ienge ko oh mwohn karis en mehn Sameria kan, “Dahme mehn Suhs paisuwed pwukan lemeleme re en wia? Re seu lemeleme me ni ar pahn wiahda ar meirong kan re kakete kaimwisekala ar doadoahk rahn teieu? Pala re kakete wiahda ihmw takai sang ni koasukoasuk en ihmw me wialahr pehs?”

³ Eri, Dopaia mehn Ammono wie kesikesihnen mpe, e ahpw pil ketihtihki, “Soangen kehl da me re kak wiahda? Pwe kidi en wel tehmen kak karangkepeseng!”

⁴ A ngehi Nehmaia, I ahpw wia ei kapakap, patohwan, “Maing Koht, komw ketin mahsanih duwen ar kaukauwei kiht. Ar lokaia kapweikeng kan en kohdiong pohn moangarail kan. En pehdsang mehkoaros me re ahneki oh sellahng nan sapwen liki. ⁵ Komw dehr ketin mahkohng ar sapwung kan, komw dehr likidmeliehla diparail kan, pwe re kapweikengihkitech, kiht kan me wiewia doadoahk wet.”

⁶ Kiht eri usehlahte kokoupen kelen kahnimwo, oh e mwadang en leldalahng nan lukepe, pwehki aramas akan ar pwahtiet en doadoahk.

⁷ Ahpw ni Sanpalad, oh Dopaia, oh mehn Arepia, mehn Ammon, oh mehn Asdod, ar rongada me se usehlahte doadoahk en onehda sapahl kelen kahnimw en Serusalem oh pwoaren kehlo ko pinapinlahr, re inenen lingeringerda kowahlap. ⁸ Irail koaros eri pwungkipene re en kodohn mahweniong Serusalem oh kamwoarongada wasa. ⁹ A kiht, se patohwan sohpeiong at Koht oh wia at kapakap, oh se kasilehkihdi kehlo silepe kei me kin sinsile ni rahn oh nipwong.

¹⁰ Eri, mehn Suda ko ahpw kin kokoulki koul pwoatet:

“Se luwetkilahr at wisik toutou kan;
kihd kan me se pahn kesehla me tohto mehlel.
Ia duwen at kak onehda sapahl kehlo rahnwet?”

¹¹ Eri, at imwintihti kan lemeleme me se sohte pahn kilang irail de ese dahme wiewiawi, re lao leledohng reht, kemekemeikitala, oh katokatokihedi at doadoahk. ¹² Pak tohto mehn Suhs akan me kin kousoan nanpwungen at imwintihti kan kin kairehkin kiht koasoandien at imwintihti kan duwen ar pahn uhwong kiht. ¹³ Ngehi eri kihong aramas akan dipwisoun mahwen, duwehte kedlahs, keteiu, oh kesik ketieu, oh kairakihirailla limwahn kehlo, wasa ko me koadoahkepe saikinte nekla.

¹⁴ I ahpw tehkada me aramas ako mwur sansaloh, ihme I ndakihong irail oh arail kaun oh lapalap akan, “Kumwail dehpa masak atail imwin-

tihti kan. Kumwail tamanda duwen roson oh lemmwin Kaun-o, oh kumwail mahwenki kehlaill riamwail mehn Suhs akan, noumwail seri kan, amwail pwoud kan, oh sapwamwail kan.” ¹⁵ Eri, at imwintihiti kan rongada me se ese arail koasoandi kan oh re pehmada duwen Koht eh ketin kapingada arail koasoandi kan. Kiht koaros ahpw pwurala doadoahk ni kelen kahnimwo.

¹⁶ Eri, sang ni ahnsowo kohla, ekei nei aramas ako wiewia ar doadoahk, a ekei silasil, re mi nan likou mete oh kolokol neirail tehtehn mahwen kan, me duwehte ketieu, mehn sansar, oh kesik ketieu. Oh kaun ako iang sewesehda aramas ako ¹⁷ me wiewia onohnsapahl en kehlo. Pil irail ko me kin weuwaseli dipwisoun doadoahk en kehlo, pil kin wie doadoahk weuwa tehtehn mahwen ni apali pehrail, ¹⁸ oh irail koaruhsie wa neirail kedlahs me mwotou sang nin lukeparail kan. A sounpeuk sowi, e kin mihmihte limwahi. ¹⁹ Ngehi eri ndaiong aramas ako iangahki ar kaun akan oh lapalap akan, “Wasahn doadoahk wet me nohn tehlap, kahrehda kitail me nohn malaupeseng pohn kehlet. ²⁰ Eri, ma kumwail pahn rong ngilen sowi eh pahn pepeuk, kumwail tangodo kapiliepene. Pwe atail Koht pahn ketin mahwenkin kitail.” ²¹ Eri, rahn koaros sang nimenseng lel ahnsou me usu kan kin pwarada nanleng, ekei kiht kin doadoahk ni kehlo, a ekei kesihnen sinsilehkin kiht tehtehn mahwen.

²² Ni ahnsowohte I pil ndaiong irail koaros me kin apwahpawlih doadoahko oh sawaseparail ko koaros me re pahn kin pweidi nan Serusalem, pwe re en kin kak sinsile kahnimwo nipwong,

oh pil apwahpwalih doadoahko nin rahn. ²³ I pil sohte kin kihsang ei lokou nipwong, pil duwehte iengei kan de pil nei ladu de pil nei sounsilasil kan. Oh kiht koaros kin kolokolete nait dipwisoun mahwen kan.

5

Kehnaudek en me Semwehmwe kan

¹ Mwurin ahsou kei aramas tohto, ohl oh lih, tapihada kaulime iangarail mehn Suhs kan. ² Ekei patohwan, “Atail peneinei me tohto, kitail anahne wahnsahpw pwe kitail en kak mour.”

³ Ekei patohwan, “Kitail kihongehr me kitail pweipwandohng kan atail mwaht akan oh mwetin wain kan oh imwatail kan pwe kanatail mwenge en kak itarohng kitail pwe kitail dehr duhpekla.”

⁴ Ekei pil patohwan, “Kitail anahne pekihda mwohni mehn pwainla daksis en atail mwaht akan oh mwetin wain kan. ⁵ Kitail pil mehn Suhs duwehte iangatail mehn Suhs kan. Neitail seri kan seu pil mwahu duwehte neirail kan? Ahpw kitail wiahkilahr neitail seri kan lidu. Ekei neitail serepein kan netilahr nin duwen lidu kei. Solahr sawasepatail pwehki atail mwaht oh mwetin wain kan kohsangkitailehr.”

⁶ Ni ei rongada arail kaulim kan, I lingersingerkihda ⁷ oh medewehda I en wia mehkot. I lahlahwehda kaun akan oh lapalap akan en aramas ako oh patohwanohng irail, “Kumwail kahpwalihalahr riamwail kan!”

I ahpw kapokonepene aramas akan pwe se en tehk kahpwal wet, ⁸ ngehi eri patohwan, “Ki-tail nannantihong uwen atail kak en pwurehng pwaingo riatail mehn Suhs kan me pein netikini-raillahr ong mehn liki kan. Eri met, kumwail idihding riamwail kan en pein netikini-railla ong kumwail, iangarail mehn Suhs kan!” Kaun ako eri nennenla oh sohte kak lokaia.

⁹ Ngehi eri patohwan, “Me sapwung dahme kumwail wiewia! Kumwail en lemmwiki Koht oh wia dahme pwung. Eri, kumwail sohte pahn kahrehiong atail imwintihti kan, oh mehn liki kan, arail pahn kouruhrkin kitail. ¹⁰ Ngehi oh iengei kan iangahki ohl akan me kin doadoahkohng ie, mweidohngehr aramas akan mwohni oh wahnsahpw me re peki. Eri, kitail pwilikihdi atail repenpwung ong ni pweipwand kan. ¹¹ Kumwail kemehla arail pweipwand koaros ong kumwail—mwohni de wahnsahpw de wain de lehn olip. Oh kapwurehla arail mwaht akan, mwetin wain kan, mwetin olip, oh imwarail kan ahnsou wet!”

¹² Kaun ako eri sapeng, patohwan, “Se pahn kapwaiada dahme komwi mahsanih. Se pahn kapwurehla dahme arail oh solahr ale arail pweipwand kan.”

Ngehi eri ekerodo samworo kan oh kihong kaun ako en kahula mwohrail pwe re en kapwaiada inou me re ahpwtehn wiahda. ¹³ Ngehi eri kap-

---

5:7: Eks. 22.25; Lip 25.35-37; Deud. 23.19-20.

wuhrasang sas^d me pire likopeie oh siped. I ahpw patohwan, “Ih met duwen Koht eh pahn ketin itik mehmen rehmwail me sohte pahn kapwaiada amwail inou. Koht pahn ketikihsang imwamwail kan oh mehkoaros me kumwail ahneki, oh sohte ketin mweidohng kumwail en ahneki mehkot.”

Koaros me iang patopato wasao, ahpw patohwan, “Amen!” oh kapikapinga KAUN-O. Kaun ako eri kapwaiada arail inowo.

En Nehmaia eh Kadek

¹⁴ Erein sounpar eisek riau me I wiewiahki kepinahn wehin Suda, sang ni kerieisek en sounpar me Ardaserksihs wiewiahki nanmwarki lapalap lao lel ni kesilihsek riau en sounpar, ngehi de ei peneinei sohte tungoale mwenge me uhdahn kin kohieng kepina men. ¹⁵ Koaros me wia kepina mwahi wia mehn katoutou ong aramas akan oh re kin idingohng aramas akan en kin patohwanda mwohni silper pahisek ong ehuehu rahn ong mwenge oh wain. Neirail sounpapah kan pil kin kahpwalihala aramas akan. Ahpw I sohte duwehte irail, pwehki ei wauneki Koht. ¹⁶ I nantihong uwen ei kak en onehda sapahl kehlo oh I sohte kalaudehla sapwei. Koaros me kin doadoahkohng ie iang wia doadoahk en onon-sapahlo. ¹⁷ I kin katungoale sang pohn ei tehpel mehn Suhs epwiki limehk oh arail kaun akan rahn koaros, likin aramas koaros me kin patohdo

---

d 5:13: SAS: Ni ahsowo sohte pwekid kin mie ni likou, kahrehda kisin dipwisou tikitik kan kin kohieng nan sas, me duwehte kateng me kin pirapiriong ni lukepen aramas. Ma re pahn kin siped, met kin wia kilel ehu me re pahn katihasang mehkoaros.

rehi sang nan wehi kan me kapilkitpene. ¹⁸ I kin doadoahngkihla emen kou, wenemen sihpw kaselel, oh kiden malek rahn koaros, oh erein rahn eisek koaros I kin patohwanda wain kapw. Ahpw I ese wisik toutou me aramas akan toutoukilahr, kahrehda I sohte repenpwung ong mwohni me uhdahn kin kohieng kepina.

¹⁹ Maing Koht, I patohwan kapakapohng komwi, komwi ketin kupwukupwurehte soahng mwahu koaros me I wiahiongehr aramas pwukat.

6

Koasoandi Suwed me Uhwong Nehmaia

¹ Sanpalad, Dopaia, Kesem, oh atail imwintihti teikan rongehr me kitail kanekelahr kokoupen kehlo oh sohte wasa kis me wehwe ie, mehndahte atail saikinte kidahng wenihmw kan. ² Sanpalad oh Kesem eri kadarodohng ie kair ehu, me peki se en tuhpene nan ehu kousapw ako nan patapat en Ono. Met iei ehu arail widing pwe re en song kauweiehla. ³ I kadarala meninkeder kei pwe re en patohwanohng irail, “I wiewia doadoahk kesempwal ehu oh I sohte kak patohdihla wasao. I sohte kak kapweiekidi doadoahk wet pwe I en patohwei rehmwail.”

⁴ Re kadarodohng ie soangen pakairo pak pahieu, oh ahnsou koaros I kadaralahng irail soangen pasapengohte.

⁵ Sanpalad eri kadarodohng ie emen nah ladu ko ni kelimau en pakairo, kisinlikou kiset sohte kilel mi powe.^e ⁶ Iet audepe:

“Kesem padahkihong ie me mie koasoi me lolohkseli nanpwungen mehn mpatail kan me komwi oh mehn Suhs kan men moromor oh ih kahrepen amwail onohnsapahlih kehlo. E pil koasoi me dene komwi koasoakoasoane pwe komwi en wiahla nanmwarki, ⁷ oh komwi koasoanedier ong ekei soukohp kan re en kalohkiseli nan Serusalem me komwi me nanmwarkien Suda. Wasa Lapalap uhdahn pahn karongehda duwen met, kahrehda I peki kita en tuhpene oh koasoi ire wet.”

⁸ Ngehi eri kadaralahng pasapeng wet: “Soahng koaros me komwi mahsanih sohte mehlel. Pein komwi me wiahda koasoi pwukat.”

⁹ Re songosong re en kamasak kiht pwehn kapweiekidi doadoahk wet. Ngehi eri kapakap, patohwan, “Maing Koht, komwi ketin kakehleiehda met!”

¹⁰ Ni ahnsou me I patohla tuhwong Semaia, nein Delaia me pahpa eh kahlap Mehtapel, e sohte kin kak kohsang ni imweo. E ahpw patohwanohng ie, “Kita kohla rukula nan Wasa Sarawio nan Tehnpas Sarawio oh loakehdi wenihmw ko, pwe re pahn kohdo kemeikomwihla. Ehu pwohng pwukat re pahn kohdo kemeikomwihla.”

¹¹ I ahpw sapengki, “Kaidehn ngehi soangen ohl me kin tang oh rukula. Dah, komwi medemedewe

---

^e **6:5:** SOHTE KILEL MI POWE: Kisinlikou ehu me sohte kilel powe iei kasalepen me audepe pahn kasansalohng aramas koaros.

me I pahn doarehla ei mour ni ei pahn rukula nan Tehnpas Sarawio? I sohte pahn wia met.”

¹² Ni ei medemedewe ire wet, I ahpw wehwehk-ihda me Koht sohte ketin mahseniong Semaia, ahpw Dopaia oh Sanpalad me pwainohng en patohwanohng ie koasoi pwukat. ¹³ Re doadoahngki pwe re en kamasangkin ie oh kahrehiong ie nan dihp, pwe re en kak kauwehla edei oh kanamenekihiehla.

¹⁴ I ahpw kapakap, patohwan, “Maing Koht, komwi ketin tamataman dahme Dopaia oh Sanpalad patohwan wiadahr oh ketin kalokehkin ira. Komwi ketin tamataman liho me adaneki Nodaia oh soukohp teikan koaros me song en kamasak ie.”

Kaimwiseklahn Doadoahko

¹⁵ Mwurin rahn limeisek riau en doadoahko, kehlo pwon ahpw imwisekla ni karieisek limaun sounpwong en Elul. ¹⁶ Ni at imwintihti kan me kapilkitpene ar rongada met, re esehda me re nameneklahr, pwehki aramas koaros ese me doadoahko nekila sang ni sapwellimen Koht sawas.

¹⁷ Ni ahnsowo kaunen mehn Suhs kan kin ehuong Dopaia. ¹⁸ Mehn Suda tohto kin uhpalihki pwehki en eh pwoudo eh pahpao, Sekanaia nein Ara, iei ih ohl en Suhs men. Pil nah pwutak Sehohanan pwoudikihda nein Mesullam serepein, Mesullam nein Perekaia. ¹⁹ Aramas akan kin koasoia mwohi duwen wiewia mwahu kan me Dopaia wiadahr oh kin patohwanohng ih soahng koaros me I kin koasoia. Oh e kin kadakadar kisinlikou ahnsou koaros pwehn kamasangkin ie.

7

¹ Eri met, kehlo onohndahr sapahl, wehnmwo ko kohiengehr, oh silepen Tehnpas Sarawio kan, kisehn pwihn en koul sarawi kan, oh mehn Lipai teikan kileldiongehr arail pwukoa doadoahk. ² I patohwanohng ohl riemen en apwalih kahnimw Serusalem: riei pwutak Ananai oh Ananaia, me kaunda sounpei kan me sile kelen mahweno. Ananaia ohl koahiek oh masak Koht men me sohthe emen me duwehte. ³ I patohwanohng irail re en dehr ritingada wehnmw kan en kelen Serusalem nimenseng lao ketipin dakada, oh re en kin pwurehng ritingedi oh loakehdi mwohn sounsilasil ar pahn kohkohpeseng nin soutik. I pil patohwanohng irail re en pilada sounsilasil sang rehn aramas akan me kin koukousoan nan Serusalem oh kilelehiong ekei irail en sile ehuehu ewen kehl oh ekei en kohseli oh sinsile wasa kan limwahn imwarail kan.

Mwaren Irail kan me Sapahldohsang ar Kalipilipala

(Esra 2.1-70)

⁴ Serusalem kahnimw laud ehu, ahpw aramas malaulau me kousoan ie, oh ihmwo tohto saikinte kokouda. ⁵ Koht ketin sair loalei pwe I en kapokonepene aramas ako oh arail kaun akan oh lapalap akan oh tehk mwomwen pwuken arail peneinei kan. I ahpw diarada pwuken irail ko me tepin pwurodohsang ar selidi, eri, iet audepen pwuhk me I diaro:

⁶ Me kalipilipala tohto mweselsang Papiilon oh sapahllahng Serusalem oh Suda, emenemen pwuralahng nan uhdake. Arail peneinei kan kalip-

ilipala oh koukousoan nan Papilonia sangete ni ahnsou me Nanmwarki Nepukadnesar ketin salihiraildi oh ketikiniraillahng wasao. ⁷ Arail kaun kan iei Serupapel, Sesua, Nehmaia, Asaraia, Raamaia, Nahmani, Mordekai, Pilsan, Mispered, Pikpai, Nehum, oh Paana.

⁸⁻²⁵ Iet mwaren peneinei kan en Israel, iangahki uwen tohtohn irail kan sang nan ehuehu peneinei me sapahldohsang arail kalipilipala:

²⁶⁻³⁸ Aramas pwukat me arail pahpa kahlap ako kin kousoan nan kahnimw pwukat pil pwurodo:

³⁹⁻⁴² Iet mwaren peneinei kan en samworo me sapahldohsang ara kalipilipala:

⁴³⁻⁴⁵ Peneinei en mehn Lipai kan me sapahldohsang ar kalipilipala:

⁴⁶⁻⁵⁶ Peneinei kan en tohndoadoahk kan en Tehnpas Sarawio me sapahldohsang ar kalipilipala:

⁵⁷⁻⁵⁹ Peneinei kan en sounpapah kan en Solomon me sapahldohsang ar kalipilipala:

⁶⁰ Uwen tohtohn kadaudok kan en tohndoadoahk kan en nan Tehnpas Sarawio oh sapwellimen Solomon sounpapah kan me sapahldohsang ar kalipilipala me 392.

⁶¹⁻⁶² Aramas 642 me towe peneinei kan en Delaia, Dopaia, oh Nekoda me sapahldohsang ni kisin kahnimw kan en Tel Mela, Tel Arsa, Kerup, Addon, oh Immer; ahpw e sohte sansal me irail kadaudok en mehn Israel.

⁶³⁻⁶⁴ Peneineien samworo pwukat sohte diar pwuhk me kak kasalehda arail pahpa kahlap ako: Opaia, Akkos, oh Parsilai. (Emen pahpa

kahlap en peneineien samworo Parsilai pwoudik-ihda serepein men sang Kilead oh uhd adanekihla eden en eh pwoudo eh pahpao.) Pwehki ar sohte kak diar kadehdehpen ia arail pahpa kahlap akan, re sohte kak iang wiahla samworo. ⁶⁵ Kepina en mehn Suhs ko padahkihong irail me re sohte kak iang tungoale konot me kin meirong ong Koht lao e pahn mie samworo men me kak doadoahngki Urim oh Dummim.^f

⁶⁶⁻⁶⁹ Uwen tohtohn me kalipilipala me sapahldo-42,360.

⁷⁰⁻⁷² Aramas tohto me kihda sawas ong mehn pwainla onohnsapahl en Tehnpas Sarawio:

Kepina

Kaunen peneinei lap akan

Aramas teiko

⁷³ Samworo kan, mehn Lipai kan, sounsilepen Tehnpas Sarawio, sounkoul kan, aramas teikan, tohndoadoahk en Tehnpas Sarawio—koaros mehn Israel—kousoanla nan kisin kahnimw kan oh kahnimw laud kan en Suda.

8

Esra Wadekohng Aramas akan Kosonnedo

¹ Ni keisuhn sounpwong, mehn Israel ko eri soandiong nan sapwarail oh nan ar kahnimw kan. Eri, ni rahn keieun sounpwongo irail koaros ahpw pokonpene nan Serusalem, ni wasahn tuhpe en aramas akan me mihte limwahn ewen kehl

^f **7:65:** URIM OH DUMMIM: Kisin takai riau me samworo kan kin doadoahngki mehn rapahki kupwur en Koht; sohte me wehwehki mwomwen ar kin doadoahngki kisin takai pwukat **7:65:** Eks. 28.30; Deud. 33.8. **7:73:** 1 Kron. 9.2; Neh. 11.3.

me adaneki Ewen Kelen Pihl. Re ahpw peki rehn Esra, samworo me loalokong ni Kosonnedo me KAUN-O ketikihong mehn Israel sang ni mengin pehn Moses, pwe en wahdo Pwuken Kosonnedo.

² Esra eri ale oh wahla pwuhko wasa aramas ako pokopokon ie:iei ohl, lih, oh pil seri ko me eseier lamalam oh kakehr dehdehki mehkot.

³ Eri, ni wasahn tuhpenehn aramas akan limwahn ewen kehlo, Esra ahpw wadekohng irail Pwuken Kosonnedo sang nimenseng lel nin souwas. Irail koaros eri kin rongorong kanahieng wadawad en pwuhko.

⁴ Esra wadek pwuhko sang pohn pasapas en tuhke ieu me wiawidahng ahnsou kesempwalo. Eri, aramas pwukat uh ni palimaun en Esra: Mat-tidaia, Sema, Anaia, Uraia, Ilkaia, oh Maaseaia; a mepwukat mi ni palimeing: Pedaia, Misael, Malkaïsa, Asum, Aspadana, Sekaraia, oh Mesul-lam.

⁵ Ni Esra eh mi wasa ile pohn pasapaso, irail koaros ahpw kilikilenglahng. Eri, ni eh pahkpe-seng pwuhko, koaruhsie ahpw wiahkihteieu ke-sihnenda. ⁶ Esra eri patohwan, “Kitail kapinga KAUN-O, Koht, Wasa Lapalahpie!”

Aramas ako koaruhsie eri kauwada pehrail ko oh sapeng, “Amen, amen!” Irail eri kelepwikihdi oh poarkihdiong masarail kan nanpwel, pwe re en pwongih Koht.

⁷ Aramas ako ahpw sarada oh kesihnenda emenemen nan dewe, oh mehn Lipai pwukat ahpw kawehwehiong irail Kosonnedo: Sesua, Pani, Serepaia, Samin, Akkup, Sapedai, Odaia, Maaseaia, Kelida, Asaraia, Sosapad, Ahnan

oh Pelaia. ⁸ Re kawehweḡ sapwellimen Koht Kosonnedo ni mahsen en sahpwo, oh kawehwehda mwahu pwe aramas koaros en kak dehdehki.

⁹ Ni aramas ako ar rong dahme audepen Kosonnedo, nan kapehdirail mwekidkihda oh tapihada sengiseng. Eri, Nehmaia, me wia kepina, Esra, me wia samworo oh me pil sukuhlki Kosonnedo iangahki mehn Lipai ko me kawekawehwe Kosonnedo ahpw padahkihong aramas koaros, “Rahnwet iei rahn ehu me kasarawihong KAUN-O, amwail Koht. Kahrehda kumwail dehr mwahiei de sengiseng. ¹⁰ Eri, kumwail patopatohwei ni imwamwail kan oh wia amwail kamadipw. Kumwail kihong amwail kisin tungoal kan oh nimamwail wain ong irail kan me ar tungoal sohte itar. Rahnwet, iei rahn sarawi ehu ong atail Kaun-o; eri, kumwail dehr nsensuwed, pwe peren me KAUN-O pahn ketikihong kumwail pahn kakehlakeikumwailla.”

¹¹ Mehn Lipai ko eri kohseli nanpwungarail pwe re en kameleileidi aramas akan oh ndaiong irail re en dehr nsensuwed, pwe rahno iei rahn sarawi ehu. ¹² Aramas ako eri patopatolahng ni imwarail kan, re ahpw tungutungoal oh niminim ni peren kowahlap, oh pil katungoalehki arail kisin tungoal akan aramas teikan, pwehki ar wehwehki dahme wadawadohngehr irail.

Sarawien Impwal kan

ḡ 8:8: KAWEHWE: Kosonnedo ntingdi ni mahsen en Ipru, a ni arail mihmi nan Pabilonia aramas ako kin doadoahngki soangen mahsen me adaneki Aramaik. Ihme kahrehda re anahne weki-dohng ni mahsen me re ahn.

¹³ Mandahn rahno, kaunen peneinei kan, iangahki samworo ko oh mehn Lipai ko, re pwarala rehn Esra pwe re en padahngki audepen Kosonnedo. ¹⁴ Re ahpw diarada me Kosonnedo, me KAUN-O ketikihong Moses, pwe en patohwanohng irail, koasoanehdi me mehn Israel pahn kin kousoan nan impwal erein rahn Sarawien Impwal kan. ¹⁵ Irail eri kihda koasoandi pwukat oh karpeseng nan Serusalem oh nan kahnimw teikan oh nan kousapw akan: “Kumwail kohwei nin dohl kan ale rahntuhke sang ni tuhke olip kan, ni tuhke pain kan, ni mirtel kan, nin nih kan, oh pil sang ni tuhke teikan, mehn wia impwal nin duwen me koasoandier nan Kosonnedo.”

¹⁶ Aramas ako eri pelehdi rahntuhke kan oh wiahkihda imwarail impwal pohn wasa patapat en pohn imwarail kan, likin imwarail kan, likin Tehnpas Sarawio, oh wasahn tuhpenehn aramas akan limwahn Ewen Kelen Pihl oh limwahn Ewen Kelen Epraim. ¹⁷ Eri, aramas koaros me pwurodohsang ar selidi ahpw kauwada imwarail impwal kan oh kousoan loale. Eri, iei ahnsowo me irail pwurehng wia soahng wet mwurin mwehin Sosua, nein Nun. Nan kapehd en aramas koaros ahpw mwekidida oh pereperen. ¹⁸ Eri, sang ni keieun rahnen sarawi wet lel ni kaimwiseklahn rahn, re kin wadek rahn koaros ekis wasa sang nan sapwellimen Koht Kosonnedo. Re wiewiahki sarawi wet erein rahn isuh, oh ni kawaluhn rahn, re ahpw wia sarawien kaimwisekala, duwen me koasoandier nan Kosonnedo.

9

Aramas akan Sakarkihda Diparail kan

¹⁻² Ni rahn kerieisek pahieun sounpwongohte, mehn Israel ko ahpw pokonpene pwe re en kaisih-sol oh kasalehda ar nsensuwedkilahr diparail kan. Re pein katohreirailasangehr mehn liki kan. Irail pwuhriong nan likoun nsensuwed oh kamwrehdiong pohn moangarail akan pwelpar, kilel en ar nsensuwed. Re ahpw kesihnenda oh tapihada sakarkihda diparail kan oh pil dipen ar pahpa kahlap ako. ³ Erein awa siluh Kosonned en KAUN-O ar Koht kin wadawadohng irail mahs; a mwuhr, pil erein awa siluh, re kin sakarkihda diparail kan oh kaudokiong Koht.

⁴ Mie en mehn Lipai kan pasapas ehu, eri, Sesua, Pani, Kadmiel, Sepanaia, Punni, Serepaia, Pani oh Kenani ahpw kin kesihnenda powe oh kapakap ni ngihl laud ong KAUN-O ar Koht.

⁵ Iei mehn Lipai pwukat me wia likwerin kaudok: Sesua, Kadmiel, Pani, Asaneaia, Serepaia, Odaia, Sepanaia, oh Pedahaia. Re ahpw nda,

“Kumwail uhda oh kapinga KAUN-O, amwail Koht;

kumwail kapinga kohkohlahte.

Kiht koaros, Maing KAUN, en kapinga lingan en mwaromwi;

ahpw iet pwe at kapinga komwi uhdahn sohte itar.”

Kapakap en Sakarada

⁶ Irail eri kin wia kapakap wet:

“Maing KAUN, komwihte me KAUN;

komwi me ketin kapikada nanleng oh usu kan
en pahnlahng.

Komwi me ketin wiahda sampah oh madau oh
audepara kan koaros;

komwi me ketikihong mour ong mepwukat
koaros.

Karis en nanleng kan kin poaridi oh pwongih
komwi.

⁷ Maing KAUN, komwi me ketin pilada Eipram,
oh ketin kahluwahsang kahnimw Ur nan Pa-
pilonia;

komwi ahpw ketikihong en uhd
mwarenikhla Eipraam.

⁸ Komw ketin mahsanihada uwen eh loalopwoa-
tohng komwi,
iei me komw ketin wiahkihong inou ehu.

Komw ketin inoukihda me komw pahn ketikihong
wehin Kenan,

sapwen mehn Id oh mehn Amor kan,

sapwen mehn Peris, mehn Sepus, oh mehn
Kirkas kan,

pwe en wiahla sahpw me kadaudoke kan
pahn kousoanla ie.

Komwi eri ketin kapwaiada sapwellimomwi in-
owo, pwehki omwi loalopwoat.

⁹ “Komw ketin mahsanihada lokolok en at pahpa
kahlap ako nan wehin Isip;

komw ketin karongehda ngilen ar pekipek ni
Sehd Weitahtao.

9:7: Sen. 11.31; 12.1; b Sen. 17.5.
Eks. 3.7; b Eks. 14.1-12.

9:8: Sen. 15.18-21.

9:9:

- 10 Komw ketin wiahiong nanmwarkio manaman
 kapwuriamwei kei,
 pil ong sapwellime lapalap akan oh aramas
 akan,
 pwehki omwi ketin mwahngih duwen ar kin
 kaloke sapwellimomwi ko.
 Iei me komwi ketin ndankihla lel rahnwet.
- 11 Komw ketin wiahiong sapwellimomwi kan ahl
 apwoat nansed,
 oh ketin kahluwa irail nan ngalagal.
 Komw ketin kakihrala nan kepin madau irail kan
 me pwakipwakih irail,
 duwehte peitehl ehu me kin kihrla nan me-
 limel en nan madau.
- 12 Komw ketin kahluwahkin irail pelien depwek
 pali ni rahn,
 oh nipwong marain en uhr kisiniei.
- 13 Komw ketidihdo sang nanleng ketididohng
 pohn Nahna Sainai, oh ketin mahseniong
 sapwellimomwi kan wasao;
 komw ketikihong irail kosonned pwuhng oh
 padahk en komour.
- 14 Komw ketin padahkihong irail re en kin kapwa-
 iada rahnen Sapad pwe en sarawi,
 oh ketikihong sapwellimomwi kosoned akan
 ong sapwellimomwi ladu Moses pwe en pa-
 tohwanohng irail.
- 15 “Ni ar duhpeklahr, komw ketikihong irail pi-
 lawa sang nanleng,

9:10: Eks. 7.8— 12.32.   **9:11:** Eks. 14.21-29; b Eks. 15.4-5.

9:12: Eks. 13.21-22.   **9:14:** Eks. 19.18— 23.33.

- oh ni ar men nimpildahr, komw ketikihong
irail pihl sang ni paipalap ehu.
Komw ketin mahsanihong irail re en pedolong oh
sapwenikihla sahpwo
me komw inoukihda me komw pahn ketiki-
hong irail.
- 16 Ahpw at pahpa kahlap ako aklapalapala oh
keptakaila,
oh sohla men peikiong sapwellimomwi
kosonned akan.
- 17 Re kahngala peikiong komwi; re manokehla
soahng koaros me komw ketin wiahiong
irail;
re manokehla manaman ako me komw ketin
wiahda.
Nan ar aklapalap re ahpw pilada kauneparail
men
me pahn kahluwa irail oh kasapahliraillahng
nan mouren lidu nan Isip.
Ahpw komwi, Koht emen me kin kupwur mahk;
me kin kupwurkalahngan oh limpoak, me
sohte kin mwadang engiengda.
Sapwellimomwi kalahngan me lapalahpie;
komwi sohte ketin likidmelieiraila.
- 18 Re ahpw wiahda dikedik en eni men ni mwom-
wen kouwol,
dene ih kohto me kahluwairailsang Isip!
Maing KAUN, ia uwen lauden ar lahlahwei
komwi!
- 19 Ahpw komwi sohte likidmelieiraila nan
sapwtehno,

9:15: Eks. 16.4-15; b Eks. 17.1-7; c Deud. 1.21. **9:16:**
Nemp14.1-4; Deud. 1.26-33. **9:17:** Eks. 34.6; Nemp 14.18.
9:18: Eks. 32.1-4.

pwehki omwi kalahngan me lapalahpie.
 Komw sohte ketikihsang irail pelien depweko de
 uhr kisinieio
 me kin kasalehiong irail ahl me re pahn
 weweid ie ni rahn oh nipwong.

²⁰ Nan omwi kupwurkalahngan oh kadek, komw
 ketin mahsanihong irail dahme re uhdahn
 pahn kin wia;

komw ketin katungoalehkin irail manna,
 ketin kanimpilehkin irail pihl.

²¹ Erein sounpar pahisek nan sapwtehn
 komw ketikihong irail mehkoaros me re kin
 anahne;
 ar likou kan sohte mwahn ohla de sohrala,
 pahnehrail kan sohte mpwoskipeseng
 medek.

²² “Komwi me ketin mweidohng pwe re en
 kalowehdi wehi kan oh sahpw akan
 me wia irepen sapwarail.

Re kalowehdi wehin Espon, wasa me Sihon
 kaunda,
 oh wehin Pasan, wasa Ok wia nanmwarki ie.

²³ Komwi me ketin kahngederehla nair seri duwe-
 hte usuhn pahnlahng kan,
 oh ketin mweidohng pwe re en kalowehdi oh
 kousoanla nan sahpwo
 me komw ketin inoukihong arail pahpa
 kahlap ako.

²⁴ Irail kalowehdi wehin Kenan;
 komwi me ketin powehdi aramas ako me
 koukousoan wasao.

9:19: Deud. 8.2-4.
 22.17; b Sos. 3.14-17.

9:22: Nemp 21.21-35.

9:23: Sen. 15.5;

Komwi me ketikihong sapwellimomwi ko manaman pwe re en wia nsenarail
ong nanmwarki kan oh ong tohn Kenan kan.

²⁵ Sapwellimomwi aramas akan kalowehdi kahnimw kehl kehlail kei,
sahpw pwehl mwahu kei, ihmw me diren
kepwe,
pwarer en pihl kei me weiweidahr,
tuhkehn olip, wahntuhke, oh mwetin wain
kei.

Re medkilahr ar tungoalelahr soahng pwukat oh
mworouroukilahr;
re nsenamwahukilahr soangen kamwahu
pwukat koaros me komw ketikihong irail.

²⁶ “Ahpw sapwellimomwi aramas akan kahngohdilahr oh sapeikiong komwi;
re sohpeisang omwi kosonned akan.

Re kemehla soukohp ako me kin panawih irail
oh padahkihong irail re en wekidekiong
komwi.

Pak tohtohie re kin lahlahwei komwi;

²⁷ iei me komwi ketin mweidkihong pwe ar
imwintihti kan en kaloweiraildi oh kaunirailda.

Nan arail apwal re ahpw likweriong komwi pwe
komwi en ketin sewese irail;
komwi eri ketin sapeng irail sang nanleng.

Nan omwi kalahngan lapalap komwi ketikidohng
irail arail kaun
me patohwan kapitirailla sang arail imwintihti kan.

9:24: Sos. 11.23.   **9:25:** Deud. 6.10-11.   **9:26:** Sos. 2.11-16.

9:26: Kupw 2.10-20.

- 28 A ni ar meleileidi, re pwurehng wiahda dihp,
 komwi eri ketin pwurehng mweidala pwe re
 en lohditiong pahn arail imwintihti kan.
 Ahpw ni ar kolulahr oh peki komwi en komouri-
 railla,
 komw ketin karonge irail nanleng, oh pak
 tothohie
 komw ketin kapitirailla nan omwi kalahngan
 lapalap.
- 29 Komwi ketin kehkehlingkihong irail re en
 peikiong omwi padahk kan,
 ahpw nan ar aklapalap re soikasang rehr
 omwi kosonned kan,
 mehnda ma re ese me elen kolahng mour
 iei kapwaiada sapwellimomwi kosonned
 akan.
 Aramas ketihwo oh keptakai, re sohte men
 peikiong komwi.
- 30 Nan sounpar koaros komw kin ketin panawih
 irail ni kanengamah.
 Sapwellimomwi soukohp akan kin kohpada,
 ahpw sapwellimomwi aramas akan sohte kin
 men rōng,
 ihme komw kin ketin mweidkihong wehi
 teikan en kin kaunda sapwellimomwi ara-
 mas akan.
- 31 Ahpw iet, pwehki omwi kalahngan eh lapalah-
 pie,
 komw sohte ketin likidmelieirailla de
 kauweirailla.
 Pwe komwi me kupwurkalahngan oh kupwur
 mahk.

- 32 “Maing Koht, at Koht, ia uwen omwi lapalahpie!
Ia uwen omwi lammwin, ia uwen omwi ro-
son!
Komw kin ketin loalopwoatohng sapwellimomwi
inou kan.
Sang ni ahsou me nanmwarkien Asiria kan kin
kalokey kiht,
lelledohng ahsou wet, ia uwen lokolok me se
aleier!
At tungoal nanmwarki kan, at tungoal kaun akan,
at tungoal samworo kan, at tungoal pahpa
kahlap akan,
oh at tungoal aramas akan koaros patohwan
aleier lokolok laud.
Komw ketin tamanda uwen tohtohn at lokolok
kan.
- 33 Komwi me ketin pwung ni omwi ketin kalokey
kiht;
komwi me ketin loalopwoat, a kiht se di-
padahr.
- 34 At pahpa kahlap ako, at tungoal nanmwarki
kan, kaun akan oh samworo kan,
sohte patohwan kapwaiada sapwellimomwi
Kosonnedo.
Re sohte rong sapwellimomwi mahsen kan oh
kehkehlik kan.
- 35 Sang ni omwi kupwuramwahu nanmwarki kan
kin kaunda sapwellimomwi aramas akan,
ni ar kin kousoan nan sahpw laud oh mwahu
me komw ketikihong irail,
ahpw re sohte wekideksang dihp pwe re en
papah komwi.

³⁶ Eri met, se wialahr lidu kei nan sahpw me komwi ketikihong kiht, nan sahpw mwahu wet me kin kihong kiht at tungoal kisin mwenge.

³⁷ Audepen sahpw kin kohla rehn nanmwarki kan me komw ketikihong kiht pwe re en kaunkitada, pwehki at dipadahr.

Re kin wiahiong kiht oh nait mahn akan dahme re kupwurki oh se mihkihla nan apwal laud!”

Aramas akan Sainih Inou ehu

³⁸ Sang ni kahrepe pwukat koaros me wiawiher, kiht, mehn Suhs kan, se patohwan wiahda inou lapalap ehu me ntinting nan doaropwe, oh at tungoal kaun akan oh mehn Lipai oh samworo kan kadehdehkiher neirail sidamp kan.

10

¹ Kepina Nehmaia nein Akalaia, me tepin sainih, oh Sedekaia ahpw sainih mwuri. Aramas pwukat pil iang sain: ²⁻⁸ *Samworo kan:*

⁹⁻¹³ *Mehn Lipai kan:*

¹⁴⁻²⁷ *Kaun akan en aramas akan:*

²⁸ Kiht, mehn Israel, samworo kan, mehn Lipai kan, sounsilasil kan en Tehnpas Sarawio, sounkoul kan en Tehnpas Sarawio, tohndoadoahk kan en Tehnpas Sarawio, oh meteikan koaros me kin peikiong Kosonned en Koht, tohrohrsangehr mehn liki kan me kin koukousoan nan sapwatail, kiht, iangahki at pwoud kan oh nait seri koaros mahier oh kakehr en wehwehki, ²⁹ me kitail pahn patehng atail kaun akan oh kahula, oh

kitail pahn ale kalokolok en keria ehu ma kitail pahn kauwehla, kitail kahukihla me kitail pahn momour nin duwen Kosonned en Koht, me e ketikihong sapwellime ladu Moses; me kitail en peikiong mehkoaros me KAUN-O, atail Kaun, ketin mahsanihong kitail; oh me kitail pahn kapwaiada sapwellime kosonned koaros oh inengen kosonned kan.

³⁰ Se sohte pahn pwoudikihda mehn liki kan me koukousouan nan sapwatailet.

³¹ Ma mehn liki men pahn wadohng kitail wahnsahpw de ehu soahng tohrohr pwe re en netikihong kitail ni rahnen Sapad de ehu rahn sarawi tohrohr, kitail sohte pahn pwain sang rehrazil.

Ni keisuhn sounpar koaros kitail sohte pahn wia mwaht nan sahpwet, oh kitail pahn kemehla pweipwand koaros.

³² Nan sounpar koaros emenemen kitail pahn kihda welikis ehun ounsas en silper pwehn sewese pwainkihla anahn akan en Tehnpas Sarawio.

³³ Kitail pahn pwukoahki kihda mehn kaudok pwukat ong Tehnpas Sarawio: pilawa sarawi, meirong en wahnsahpw ong rahn koaros, mahn me pahn isihsla rahn koaros nin duwen meirong isih, meirong sarawi kan ong rahnen Sapad, Sarawien Maram Pwul, soangen sarawi teikan, meirong en tomwki dipen mehn Israel, oh mehkoaros me anahnepe mie ong ni Tehnpas Sarawio.

10:30: Eks. 34.16; Deud. 7.3.   **10:31:** Eks. 23.10-11; Lip 25.1-7; b Deud. 15.1-2.   **10:32:** Eks. 30.11-16.

³⁴ Kiht, aramas akan, samworo kan, oh mehn Lipai kan, pahn kin wia usuhs nan sounpar koaros pwe se en rapahki mehnia peneinei me pahn ki-hda tuwi en isik meirong ong KAUN-O, atail Koht, nin duwen ineng en Kosonnedo.

³⁵ Kitail pahn walahng nan Tehnpas Sarawio nan ehuehu sounpar ehu meirong en tepin dondoal en wahnsahpw oh mwohn atail wahntuhke kan.

³⁶ Neitail mesenih koaros pahn wisiklahng rehn samworo nan Tehnpas Sarawio oh wasao, ni ineng en Kosonnedo, serio pahn kasarawihong Koht. Kitail pahn pil kasarawihala mesenih en neitail kou, mesenih en sihpw, oh kuht kan.

³⁷ Kitail pahn patohwanlahng rehn samworo nan Tehnpas Sarawio pilawa me tepin wiawih-dahsang ni atail tepin dondoal en wahn pilawa nan sounpar koaros oh atail meirong teikan en wain, lehn olip, oh soangen wahntuhke koaros.

Kitail pahn patohwanlahng rehn mehn Lipai kan, me kin pwukoahki alehda eisek kis ehun atail mwaht akan en nan kousapw akan, eisek kis ehun wahntuhke me kin wosada nan sapwatail kan.

³⁸ Samworo kan me kadaudok en Aaron pahn iang mehn Lipai kan ni ahnsoun ar alehda wahnsahpw akan, oh ong mehn doadoahk en nan Tehnpas Sarawio, mehn Lipai kan pahn patohwanla nan wasahn nahk en Tehnpas Sarawio eisek kis ehun mehkoaros me re rikpenehr.

³⁹ Mehn Israel oh mehn Lipai kan pahn patohwanla wahn pilawa, wain, oh lehn olip me re

---

10:35: Eks. 23.19; 34.26; Deud. 26.2.   **10:36:** Eks. 13.2.

10:37: Nemp 18.21.   **10:38:** Nemp 18.26.

rikpenehr nan perehn nahk me dipwisou kan en Tehnpas Sarawio kin nekinek loale, wasa me samworo kan me wie doadoahk ni ahnsowo, sounsilepen Tehnpas Sarawio, oh pwihnen koulen Tehnpas Sarawio kin memeir ie.

Se sohte pahn sohpeisang anahn akan en tehnpesen at Koht.

11

Aramas akan me kin Kousoan Serusalem

¹ Kaun akan me soandiong nan Serusalem, oh aramas teikan ahpw wiahda usuhs pwe re en pilada ehu peneinei sang nan peneinei eisek koaros pwe re en patohla oh kousoanla nan kahnimw sarawi Serusalem, oh luhwe kan pahn kousoanla nan kisin kahnimw kan oh kahnimw laud teikan. ² Aramas ako ahpw wia arail kaping ong mehmen me sang ni pein nsene pilada en kousoan Serusalem. ³ Nan kahnimw teikan mehn Israel, samworo kan, mehn Lipai kan, tohndoadoahk en Tehnpas Sarawio, oh kadaudok kan en sapwellimen Solomon sounpapah kan kousoanla nan uhdahn sapwarail nan arail kahnimw kan.

Me pahn sansal pah iei mwaren kaun akan en pwilidak en Suda me kin kousoan Serusalem: ⁴ Adaia, nein Usaia oh eh pahpa kahlap Sekaraia. Eh pahpa kahlap teikan iei Amaraia, Sepataia, oh Maalalel, kadaudok en Peres, nein Suda pwutak.

⁵ Maaseaia, nein Paruk oh eh pahpa kahlap Kolose. Eh pahpa kahlap teikan iei Asaia, Adaia,

Soiarip, oh Sekaraia, kadaudok en Sela, nein Suda pwutak.

⁶ Sang nan kadaudok en Peres, ohl koahiek 468 me kousoan Serusalem. ⁷ Sallu, nein Mesullam oh eh pahpa kahlap Soed. Eh pahpa kahlap teikan iei Pedaia, Kolaia, Maaseaia, Idiel, oh Sesaia.

⁸ Kappai oh Sallai, peneinei keren en Sallu.

Koaros patpene, mehn Pensamin 928 me kousoan Serusalem. ⁹ Soel nein Sikri me arail kaun, oh Suda, nein Assenua pwutak, me keriaun kaun lapalap nan kahnimwo.

Sedaia nein Soiarip, oh Sakin. ¹⁰ Samworo kan: Sedaia nein Soiarip, oh Sakin.

¹¹ Seraia, nein Ilkaia oh eh pahpa kahlap Mesullam. Eh pahpa kahlap teikan iei Sadok, Meraiod, oh Ahidup, iei ih me Samworo Lapalap. ¹² Koaros patpene, kisehn peneinei wet me kin papah nan Tehnpas Sarawio me 822.

Adaia, nein Seroham oh eh pahpa kahlap Pelalaia. Eh pahpa kahlap teikan iei Amsi, Sekaraia, Pasuhr, oh Malkaisa. ¹³ Koaros patpene, kisehn peneinei wet me kaunen peneinei me 242.

Amassai, nein Asarel oh eh pahpa kahlap Asai. Eh pahpa kahlap kan me iangahki Mesillemod oh Immer. ¹⁴ Kisehn peneinei wet me 128 me wia sounpei koahiek kei. Arail kaun iei Sapdiel, kisehn ehu peneinei ndand.

Semaia, nein Assup oh eh pahpa kahlap Asrikam. Eh pahpa kahlap kan me iangahki Asapaia oh Punni.

¹⁵ Mehn Lipai: Semaia, nein Assup oh eh pahpa kahlap Asrikam. Eh pahpa kahlap kan me iangahki Asapaia oh Punni.

¹⁶ Sapedai oh Sosapad, mehn Lipai sansal ira me pwukoahki doadoahk en likin Tehnpas Sarawio.

¹⁷ Madanaia, nein Maika oh eh pahpa kahlap Sapdi, kadaudok en Asap. E kin kaun pwihnen sounkoul ni koul en kapingkalahngan.

Pakpukaia, iei ih me sawasepen Madanaia.

Apda, nein Sammua oh eh pahpa kahlap Kalal, kadaudok en Sedudun.

¹⁸ Koaros patpene, mehn Lipai 284 me kousoan nan kahnimw sarawi Serusalem.

¹⁹ Sounsilasil en Tehnpas Sarawio: Akkup, Talmon, oh kishrail kan, koaros patpene me 172.

²⁰ Luhwen mehn Israel koaros oh samworo oh mehn Lipai kan soandihte nan uhdahn sapwarail kan nan kahnimw teikan en Suda.

²¹ Tohndoadoahk en Tehnpas Sarawio soandihte wasa kis nan Serusalem me adaneki Opel oh wia arail doadoahk pahn kaweid en Siha oh Kispa.

²² Kaunen tohndoadoahk en mehn Lipai me kousoan Serusalem iei Ussi, nein Pani oh eh pahpa kahlap Asapaia. Eh pahpa kahlap akan me iangahki Madanaia oh Maika, oh e towe peneineien Asap, peneinei me kin pwukoahki koul nan Tehnpas Sarawio ni ahnsoun kaudok. ²³ Mie kosonned en wehi me pid duwen peneinei kan ar pahn wiliwili ali ong ni kaunda sounkoul kan ehuehu rahn.

²⁴ Pedahaia nein Mesesapel, peneineien Sera oh kadaudok en Suda, iei ih me wiliopen mehn Israel nan mwoalen Persia.

Aramas akan nan Kahnimw Teikan

²⁵ Aramas tohto me kousoan nan kisin kahnimw kan limwahn arail mwetuwel kan. Irail kan me

kisehn kadaudok en Suda kousoan nan Kiriad Arpa, Dipon, oh Sekapseel, oh nan kousapw akan limwahn kahnimw pwukat. ²⁶ Re pil kousoan nan kahnimw kan en Sesua, Molada, Medpelet,

²⁷ oh Asarsual, oh Peersepa oh kousapw akan me kapilpene. ²⁸ Re kousoan nan kahnimw Siklak, nan Mekona oh nan kousapw akan en kahnimw pwukat, ²⁹ nan Enrimmon, nan Sora, nan Sarmud, ³⁰ nan Sanoa, nan Adullam, oh nan kousapw akan limwahn kahnimw pwukat. Re kousoan nan Lakis oh nan mwetuwel kan limwah, oh nan Aseka oh kousapw akan en Aseka. Eri, met wehwehki me mehn Suda kousoan nanpwungen sapwen Peersepa ni palieir oh Wahun Innom ni paliepeng. ³¹ Kadaudok en Pensamin kousoan nan Kepa, ni paliepeng kolahng Mikmas, Ai, Pedel, oh nan kousapw akan limwahrail, ³² Anadod, Nop, Ananaia, ³³ Asor, Rama, Kittaim, ³⁴ Adid, Sepoim, Nepallat, ³⁵ Lod, oh Ono, oh nan Wahun Sounwia dipwisou kan. ³⁶ Ekei pwihn en mehn Lipai me kousoan nan wehin Suda kileldiong re en iang kousoan rehn mehn Pensamin kan.

12

Mwaren Samworo kan oh mehn Lipai kan

¹ Me pahn sansal pah iei mwaren samworo kan oh mehn Lipai kan me sapahldohsang ar kalipilipala iangahki Serupapel nein Sealtiel oh iangahki Samworo Lapalap Sesua: ²⁻⁷ Samworo kan: Seraia, Seremaia, Esra, Amaraia, Malluk, Ad-dus, Sekanaia, Rehum, Meremod, Iddo, Kinnedoi, Apaisa, Misamin, Maadaia, Pilka, Semaia, Soiarip, Sedaia, Sallu, Amok, Ilkaia, oh Sedaia.Ohl pwukat

iei kaun kei rehn iangarail samworo kan ni mwehin Sesua. ⁸ Mehn Lipai kan: Me pahn sansal met iei kaunen sounkoul kan en kapingkalahngan: Sesua, Pinnui, Kadmiel, Serepaia, Suda, oh Madanaia.

⁹ Me pahn wad pah iei pwihn me kin koulki pasapeng kan: Pakpukaia, Unno, oh iangarail mehn Lipai kan.

Kadaudok en Samworo Lapalap Sesua

¹⁰ Sesua me semen Soiakim; Soiakim me semen Eliasip; Eliasip me semen Soiada; ¹¹ Soiada me semen Sonadan; oh Sonadan me semen Saddua.

Kaunen Peneineien Samworo kan

¹²⁻²¹ Ni ahsou me Soiakim wiewiahki Samworo Lapalap, samworo pwukat iei irail me kaunen peneineien samworo kan:

Pwuken Peneineien Samworo oh mehn Lipai kan

²² Pwuken kaunen peneineien mehn Lipai kan oh peneineien samworo kan wiawihda sang ni mwehin Samworo Lapalap pwukat: Eliasip, Soiada, Sonadan, oh Saddua. Pwuhko nekila ni ahsou me Darius wiewiahki nanmwarki lapalap en Persia.

²³ Mwaren kaunen peneineien mehn Lipai kan, ntingdi nan pwuken wehi mwurinte ni mwehin Sonadan, me pahpa kahlapki Eliasip.

Kiledien Pwukoa Doadoahk kan en Tehnpas Sarawio

²⁴ Mehn Lipai ko wiahda pwihn kei pahn kaweid en Asapaia, Serepaia, Sesua, Pinnui, oh

Kadmiel. Pwihn riau kin wia ahnsoutehkis pasapeng en koulen kapingpen Koht oh wia kapingkalahngan ong Koht, nin duwen kaweid kan me ohl en Kohto, Nanmwarki Depit, ketin wiahda.

²⁵ Silepen Tehnpas Sarawio pwukat iei irail me pwukoahki sile perehn nahk kan ni ewen kelen Tehnpas Sarawio: Madanaia, Pakpukaia, Opadaia, Mesullam, Talmon, oh Akkup.

²⁶ Aramas pwukat momourte ni mwehin Soiakim, nein Sesua oh eh pahpa kahlap Sehosadak, oh ni mwehin Nehmaia, kepinahn wehio, oh ni mwehin Esra, samworo me sukuhlki Kosonnedo.

Nehmaia Kasarawihala kelen Kahnimwo

²⁷ Ni ahnsou me kelen kahnimw Serusalem kasarawihla, mehn Lipai ko eri likiwerpene sang wasa koaros me re koukousoan ie, pwe re en iang sarawien kasarawihala ni koulen kapingkalahngan oh kesengki simpal oh arp kan. ²⁸ Peneineien mehn Lipai kan me sounkoul pil pokonpene sang wasa kan me re kin kousoan ie, me kapilpene Serusalem oh sang nan kisin kahnimw kan me kapilpene Netopa, ²⁹ oh sang Pedkillal, Kepa, oh Asmaped. ³⁰ Samworo ko oh mehn Lipai ko ahpw wiahda sarawien kamwakele pein irail, aramas akan, ewen kehl kan, oh kelen kahnimwo.

³¹ I pil kapokonepene kaun akan en Suda pohn kehlo oh kihong irail en apwalih pwihn kalaimwun riau pwe re en alu pidakih kahnimwo, oh kapikapinga Koht.

Pwihn keieuo patohdalahng pohn kehlo kolahng ni Ewen Kelen Kihd.ⁱ ³² Osaia alu mwurin sounkoul ko, oh apali en kaun akan en Suda ahpw idawehnirailla. ³³⁻³⁵ Samworo pwukat, pepeuk sowi oh ideidawehn kaun ako: Asaraia, Esra, Mesullam, Suda, Pensamin, Semaia, oh Semaia. Mwuri Sekaraia, nein Sonadan oh eh pahpa kahlap Semaia, ahpw idawehnla samworo ko. (Eh pahpa kahlap ako me iangahki Madanaia, Maikaia, oh Sakur, sang peneineien Asap.) ³⁶ Ekei kisehn eh peneinei—Semaia, Asarel, Milalai, Kikalai, Mahi, Nedanel, Suda, oh Ananai ahpw uhd idawehnla—irail koaros wewuwa soangen keseng me ohl en Kohto, Nanmwarki Depit, kin ketin kesengki. Esra, sounntingo, ahpw kahre pwihn wet ni kaparo. ³⁷ Re douda ni ewen kehl me adaneki Pwepwengkda ni kehndake me kolahng ni Kahnimw en Depit, oh daulih tehnpesen Depit oh pwurodohng ni kehl me mi ni Ewen Kelen Pihl, ni palimesehn kahnimwo.

³⁸ Pwihn teio me wia kapingkalahngan patohla ni palimeing pohn kehlo, I ahpw idawehnirailla iangahki apali en aramas ako. Se kaparala daulih Wasahn Iroir en Uhmw kolahng Ewen Kehllap, ³⁹ oh sang wasao se patohla daulih Ewen Kelen Epraim, Ewen Kelen Sesana, Ewen Kelen Mwahmw, Wasahn Iroir en Ananel, oh Wasahn Iroir en Epwiki, kolahng ni Ewen Kelen Sihpw. Se kaimwsakala kaparo limwahn ewen kelen Tehn-

---

ⁱ **12:31:** EWEN KELEN KIHd: Pwihn riau tepida aluhsang wasa kis ni palieir en palikapi en kelen kahnimwo oh re ahpw alupeseng lao re pwurehng tuhpe ne mwohn Tehnpas Sarawio paliepeng en palimese en kahnimwo.

pas Sarawio.

⁴⁰ Eri, pwihn riau koaros me wiewia kap-
ingkalahngan ahpw lellahng ni Tehnpas Sarawio.

Likin kaun ako me iang, ⁴¹ ei pwihno iei
samworo pwukat, me peuk sowi: Elaiakim,
Maaseaia, Miniamin, Maikaia, Elioenai, Sekaraia,
oh Ananaia; ⁴² Maaseaia, Semaia, Eleasar, Ussi, Se-
hohanan, Malkaisa, Elam, oh Eser me idawehni-
railla. Sesraia me kahre sounkoul kan, wie kokoul
ni ngihl laud.

⁴³ Meirong tohto wiawi rahno, oh aramas akan
dihkihla peren pwehki Koht eh ketin kup-
wurehkin irail peren mwuledek. Lih akan oh seri
kan pil iang sarawio, oh ngilarail kan peipeila
wasa doh.

Sawas akan ong Kaudok en nan Tehnpas Sarawio

⁴⁴ Ni ahnsowo pwukoa kin kohieng ohl akan
en apwalih perehn nahk kan wasa me sawas
akan ong Tehnpas Sarawio kin nekinek ie, ian-
gahki eisek kis ehun wahnsahpw akan oh mwohn
wahnsahpw oh wahntuhke kan nan ehuehu soun-
par. Ohl pwukat kin pwukoahki rikpene sang
nan mwaht akan limwahn kahnimw kan sawas
akan ong samworo kan oh mehn Lipai kan ni
ineng en Kosonnedo. Mehn Suda koaros kin
perenki samworo ko oh mehn Lipai ko, ⁴⁵ pwehki
ar wiahda sarawien kamwakel oh sarawi teikan
me Koht ketin koasoanehdi. Sounsilasil kan
oh sounkoul kan en Tehnpas Sarawio pil kap-
waiada arail pwukoa kan nin duwen kosonned

kan me Nanmwarki Depit oh sapwellime pwutak Solomon ketin wiahda. ⁴⁶ Sangete ni mwehin Nanmwarki Depit oh sounkoul Asap mahsie, sounkoul kan me kin kaunda koulen kaping oh kapingkalahngan ong Koht. ⁴⁷ Ni mwehin Serupapel oh pil ni mwehin Nehmaia, mehn Israel koaros kin patohwanda kisakis ong sawasepen sounkoul oh sounsilasil kan en Tehnpas Sarawio rahn koaros. Aramas akan kin patohwanda ehu meirong sarawi ong mehn Lipai kan, oh mehn Lipai kan ahpw kin uhd patahwanohng pweisen samworo kan ni uwen me koasoandi.

13

Katohrohsang mehn Liki kan

¹ Ni ahnsou me Kosonned en Moses wadawadohng aramas akan, re ahpw wadekada wasa me mahsanih me sohte mehn Ammon men de mehn Mohap men pahn mweimweiong en patehng sapwellimen Koht aramas akan. ² Met pwehki mehn Ammon oh mehn Mohap ar sohte kin patohwanda pihl oh mwenge ong mehn Israel ko ni ar kohkohdosang nan Isip. Ahpw re pwainkihong Palaam mwohni pwehn keriahla Israel, ahpw atail Koht ketin wekidohng keriao ni kupwuramwahu. ³ Ni mehn Israel ar rongada kosonnedo eh wadawadada, re ahpw katohrehla mehn liki koaros sang rehrail.

En Nehmaia eh Wiliakapw

12:45: 1 Kron. 25.1-8; b 1 Kron. 26.12.   **13:1:** Deud. 23.3-5.
13:2: Nemp 22.1-6.

⁴ Samworo Eliasip, me apwahpwalih perehn nahk en Tehnpas Sarawio, ehuong Dopaia ni ahnsou reirei. ⁵ E mweidohng Dopaia en doadoahngki pere kalaimwun me ongete wasahn nekidala mehn meirong en wahnsahpw oh warpwohmwahu, dipwisou kan me kin doadoahk nan Tehnpas Sarawio, kisakis kan ong samworo kan, oh eisek kis ehun wahnsahpw, wain, oh lehn olip me kin kohieng mehn Lipai kan, ong sounkoul kan en Tehnpas Sarawio, oh ong sounsilasil kan en Tehnpas Sarawio. ⁶ Nindokon mwekid wet eh wiewiawi, I sohte mihmi nan Serusalem, pwehki ni kesilihsek riaun sounpar me Ardaserksihsj wiewiahki nanmwarkien Papilon, I pwurala walahng pakair. Mwurin ahnsou ehu I ahpw ale mweimwei sang reh ⁷ oh pwuralahng Serusalem. I ahpw pwuriamweikihla wasao ei diarada me Eliasip mweidohngehr Dopaia en doadoahngki ehu perehn nan Tehnpas Sarawio. ⁸ I inenen lingerngerkihda oh kesehie en Dopaia dipwisou koaros. ⁹ I wiahda ehu koasoandi pwe pere koaros en kamwakelda ong kaudok, iangahki dipwisoun nan Tehnpas Sarawio, mehn meirong en wahnsahpw kan, oh warpwohmwahu kan en kapwuripwuriong nan pere.

¹⁰ I pil rongada me sounkoul kan en Tehnpas Sarawio oh mehn Lipai teikan mweselsangehr Serusalem oh pwuralahngehr nan arail mwe-tuwel kan, pwehki aramas akan solahr kihong irail mwenge me pahn itarohng irail en mourki.

¶ **13:6:** ARDASERKSIHS: Nin duwen nanmwarki lapalap en Persia, Ardaserksihs pil kin mwarenki “Nanmwarkien Papilon.”

13:10: Deud. 12.19.

¹¹ Ngehi eri lipoarehda lapalap akan pwehki ar mweidohng Tehnpas Sarawio en lekdekla. Ngehi eri kapwurehdo mehn Lipai kan oh sounkoul kan nan Tehnpas Sarawio oh kihong irail re en pwurehng doadoahk. ¹² Mehn Israel koaros eri pwurehng tapihada wapene eisek kis ehun arail wahnsahpw akan, wain, oh lehn olip nan perehn nahk en Tehnpas Sarawio. ¹³ I kihong ohl pwukat en apwahpwalih perehn nahk kan: Selemaia, samworo men; Sadok, me sukuhlki Kosonnedo; oh Pedaia, mehn Lipai men. Ahnan, nein Sakur oh eh pahpa kahlap Madanaia, iei ih me sawasep-arail. I patohwan ese me I kak likih ohl pwukat me re pahn mehlel ni nehnepeseng en mwenge kan ong iangarail tohndoadoahk kan.

¹⁴ Maing, ei Koht, soahng pwukat koaros me I wiadahr ong Tehnpesomwio oh ong ni koadoahkepe kan.

¹⁵ Ni ahnsowo I ahpw kilangada mehn Suda kei ar wie wengiwengid pilen kreip ni rahnen Sapid. Ekei wie kihkidahng wahnsahpw, wain, kreip, pik, oh soahng teikan pohn wararail ahs akan oh kohkolahng Serusalem; ngehi eri ndahng irail kaleke re netiki mehkot ni rahnen Sapid. ¹⁶ Mie ohl en Dair kei wie koukousoan nan Serusalem, re ahpw wahdo mwahmw oh soangen kepwe koaros nan kahnimwo oh netikihong nait aramas akan ni rahnen Sapid. ¹⁷ I ahpw lipoarehda kaun akan en mehn Suhs kan oh ndahng irail, “Kilang soangen suwed me kumwail wiewia! Kumwail kasaminelahr rahnen Sapid. ¹⁸ Ih kahrepe wet

---

13:12: Mal. 3.10.   **13:15:** Eks. 20.8-10; Deud. 5.12-14; Ser. 17.21-22.

me Koht ketin kalokehki amwail pahpa kahlap ako ni eh ketin kamwomwala kahnimw wet. Eri, kumwail nannantihong en kahrehdo engieng en Koht pohn Israel ni amwail mwamwahliki rahnen Sapad.”

¹⁹ Ngehi eri koasoanehdi pwe ewen kelen kahnimwo en ritidi ni tepin rahnen Sapad koaros, mwurinte eh pahn soutikpene,^k oh sohte pahn pwurehng ritida lao rahnen Sapad imwisekla. I kihdiong ekei nei ohl akan ni ewen kehlo pwe re en tehk mwahu pwe mehkot de wisiklong nan kahnimwo ni rahnen Sapad. ²⁰ Pak ehu de riau sounnetinet kan me kin netikihla soangen kepwe kan koaros pweidi likin kahnimwo nipwong en ni Alem. ²¹ I ahpw ndaiong irail, “Sohte katepen amwail mihmi liki en awiawih pwehn rahnpe-seng. Ma kumwail pahn pwurehng wia met, I pahn kihong nei aramas akan en pwakih kumwail sang wasaht.” Sang mwo kohla re sohla pwurodo ni rahnen Sapad. ²² I koasoanediong mehn Lipai kan re en kamwakelehda pein irail ong kaudok oh kohla sile ewen kehl kan pwe aramas en wauneki rahnen Sapad.

Maing, Koht, komwi ketin kupwukupwureiehte, pwehki met, oh ketin kapitiehla pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat.

²³ Ni ahnsowo I pil diarada me ohl en Suhs tohto pwoudikidahr lih en Asdod, Ammon, oh Mohap. ²⁴ Apali en neirail seri kan kin lokaiahki lokaiahn Asdod de ehu soangen lokaia, oh re sohte ese pein

---

k 13:19: SOUTIKPENE: En mehn Suhs tepin rahn kin tepida ahnsou me ketipin kin kihrla.

at lokaia. ²⁵ I lipwoarehda ohl ako, kerieiraila, kemeirail, oh usasang pitehn moangarail kan. Ngehi eri kihong re en kahula ni mwaren Koht me re sohte pahn pwurehng pwoudiki de kapwopwopwoudihong neirail seri kan ong mehn liki kan. ²⁶ I patohwanohng irail, “Lih en liki kan me kahrehiong Nanmwarki Solomon nan dihp. Iei ih ohlo me lapalapasang nanmwarkien wehi teikan. Koht kin ketin loalloale oh ketin kasapwilada pwehn wiahla nanmwarkien Israel pwon, ahpw iet pwe e pwupwudiong nan dihp. ²⁷ Eri, se en idawehn amwail karasepe oh sapeikiong atail Koht ni atail pahn pwoudikihda lih en liki kan?”

²⁸ Soiada nein Samworo Lapalap Eliasip, ahpw emen nein Soiada pwutak ko pwoudikihda nein Sanpalad serepein, mehn kahnimw Ped Oron, ngehi eri wiahda pwe Soiada en kohkoksang nan Serusalem.

²⁹ Maing Koht, komwi ketin kupwukupwure duwen aramas pwuko ar kasaminehla mwoalen samworo oh inou me komwi ketin wiahiong samworo kan oh mehn Lipai kan.

³⁰ I kamwakelehsang rehn aramas akan mehkoaros me pid mehn liki; I kaunopada kosonned kei ong samworo kan oh mehn Lipai kan, pwe emenemen en pein ese eh pwukoa; ³¹ I koasoanehdi wiepen tuwi me kin isikada meirong kan en wisikdo ni uhdahn ahnsoun wisikpenehn tuwi, oh ong aramas akan re en wapene arail meirong en mwohn wahnsahpw oh wahntuhke me mahier kan.

13:25: Eks. 34.11-16; Deud. 7.1-5.   **13:26:** 2 Sam. 12.24-25; b 1 Nan. 11.1-8.   **13:28:** Neh. 4.1.

Maing Koht, komwi ketin kupwukupwure
soahng pwukat koaros, oh ketin kupwure ie.

Pohnpeian Bible
The Holy Bible in the Pohnpeian language of the
Federated States of Micronesia

copyright © 2006 Bible Society of the South Pacific

Language: Pohnpeian

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-10-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

9fdb3393-5132-5d45-b635-9e2989395fdc